

EEN HOOFDOFFICIER VAN justitie verdween in stilte bij het openbaar ministerie na een geheim onderzoek naar misbruik van minderjarigen. En een Haagse topambtenaar ligt onder vuur omdat zijn naam telkens blijft opduiken in verband met mogelijk pedofiele activiteiten. 'Seksdossiers in doofpot beland', meldde De Telegraaf deze week. Vandaag meer over de achtergronden van het jarenlang verzwegen Rolodexonderzoek en het inmiddels aanzwellende rumoer rond de topambtenaar.

Geheim verzwegen onderzoek opsporings- en inlichtingendiensten nog steeds zonder gevolgen

'Topambtenaren in PEDONETWERK'

Rotterdamse officier betrokken bij seksmoord op kinderarts Joyce Labruyere?

door JOOST DE HAAS en BART MOS

AMSTERDAM, zaterdag

Herfst 1998: op het parket van justitie in Amsterdam wordt de laatste hand gelegd aan een draaiboek voor een reeks omstrede huiszoekingen. Doel is de ontmanteling van een pedofilienetwerk, dat tentakels zou hebben tot in de hoogste kringen. Er wordt rekening gehouden met het ergste. Een arrestatieteam staat klaar om het huis te bestormen van de hoofdverdachte, omdat er mogelijk wapens liggen. In hetzelfde pand zouden pornofilms met minderjarigen zijn opgenomen. In die atmosfeer van verboden seks en geweld figureerden naar verluidt twee hoofdofficieren van justitie.

Nu, achtenhalf jaar later, wordt pas langzaam duidelijk wat zich toen achter de schermen afspeelde. Het openbaar ministerie gaf deze week toe dat destijds twee topofficieren op de korrel waren genomen in een geheim onderzoek van de rijksrecherche. Die bevestiging kwam na een publicatie in De Telegraaf over de affaire.

Zoals deze krant afgelopen woensdag meldde, zijn opsporings- en inlichtingendiensten al jaren op de hoogte van aanwijzingen dat hoge vertegenwoordigers uit het overheidsapparaat zich schuldig zouden hebben gemaakt aan misbruik van minderjarige jongens.

De Telegraaf berichtte in dat verband over de mogelijke betrokkenheid van een Haagse topambtenaar en een voormalig hoofdofficier van justitie.

Die laatste persoon kwam samen met een collega van het OM in beeld bij het zogeheten Rolodexonderzoek. Volgens de justitieverklaring van deze week waren daarbij echter geen strafbare feiten met betrekking tot de hoofdofficieren aan het licht gekomen. Dat één van de twee direct daarna een andere baan zocht, zou geheel los staan van het onderzoek. De man blijkt sinds de Rolodexzaak te werken bij een internationale organisatie in Den Haag.

Aanwijzingen voor de mogelijke rol van de twee hoofdofficieren in het pedonetwerk verkreeg de politie destijds van een informant. Deze bron gaf het signalement van een 'lange man' en het telefoonnummer van een ander. Het nummer was eenvoudig te traceren en bleek in gebruik te zijn bij een hoofdofficier, die op landelijk niveau opereerde. De persoonsbeschrijving kwam volgens de politie overeen met het uiterlijk van weer een andere, meer bekende hoofdofficier.

Afluisteren

Omdat hier ambtenaren in het spel waren, werd de rijksrecherche ingeschakeld. De recherche luisterde in het Rolodexonderzoek tal van telefoongesprekken af, onder andere van de twee officieren. In de coulissen van het onderzoek was ondertussen ook de inlichtingendienst AIVD, toen nog BVD geheten, actief geworden. In het diepste geheim trok de dienst volgens ingewijden de creditcarduitgaven na van de beide hoofdofficieren.

Observatieteams van de politie legden in het kader van het onderzoek vast dat op het Centraal Station in de hoofdstad zeer jonge jongens arriveerden, begeleid door leden van het pedonetwerk. De reis ging daarna naar een flat in Amsterdam-Noord, het decor van sinistere seksfeesten. Een ingewijde: „De flat was van een professor, die bekendstond als pedofiel.”

Spin in het web was de Amsterdamse 'pedokoning' K. M. Samen met een Duitser hield hij zich volgens politieinformatie bezig met het transport van kinderen voor seksdoeleinden. M. maakte volgens die informatie ook pornografische films met minderjarigen. De invallen, waarover gezien de gevoelheden koortsachtig gezien was gevoerd op het parket, vonden plaats op diverse adressen van 'kinderpooier' M. en enkele medeverdachten. Als we hem deze week benaderen, wil M. niets meer zeggen over de zaak.

Uiteindelijk werd geen vervolging ingesteld tegen de vertegenwoordigers van het OM. Mogelijk ontbrak voldoende bewijs omdat de verdachten getipt waren, luidt een vermoeden van bronnen dicht bij de Rolodexaffaire. Wel leidde het onderzoek tot de veroordeling van onder andere M. Maar nog voordat het onderzoek goed en wel kon worden afgerond, werd een bom onder de zaak gelegd.

Er meldde zich plotseling een nieuwe informant met soortgelijke beschuldigingen aan het adres van een andere hoofdofficier van justitie. De tipgever behoorde zelf tot de kring van verdachten in het pedofilieonderzoek. Zijn verklaring werd dan ook gezien als een zogeheten 'contra-actie'.

„Ik weet niet welke groepering mij zwart maakte”, zei het doelwit van de contra-actie onlangs in een verklaring. „Er is iemand die zich heeft gemeld. Het ging trouwens niet alleen om mij, maar ook om anderen. Ik heb er nooit meer van gehoord. Het ging erover dat ik mij schuldig zou maken aan strafbare feiten.”

Het OM in Amsterdam besloot het college van procureurs-generaal te informeren over de beschuldigingen. Waarnemend pg René Ficq verzocht daarop de BVD onderzoek in te stellen naar 'destabilisering van het rechtsbedrijf'.

„De BVD heeft het uitgezocht en toen was het weg”, aldus de hoofdofficier wiens reputatie werd aangevallen.

Volgens betrokkenen legde deze toenmalige topman de schuld van de contra-actie bij de organisatie van topcrimineel Mink K. „De verhalen werden naar zijn mening gelanceerd door wat hij noemde 'de club': Mink K. en twee voormalige rechercheurs met wie K. onder één hoedje zou hebben gespeeld in de IRT-affaire”, zegt een ingewijde.

In het onderzoek van de BVD werd volgens insiders ook melding gemaakt van een wel heel luguber verhaal over weer een andere vertegenwoordiger van het OM. Het ging om de directeur van het verband tussen 'seksfeesten in een bordeel in Woerden' en de moord op kinderarts Joyce Labruyere, een gerucht makende zaak uit het begin van de jaren negentig.

FOTOMONTAGE CORBIS, DE MENSEN OP DE FOTO ZIJN MODELLEN

De arts Labruyere verdween in februari 1991, toen zij in haar rode autootje uit Hummelo was vertrokken voor een bezoek aan haar ouders in Hoofddorp. Haar ontklede lichaam, verzaard met een blok basalt, werd een maand later teruggevonden in de Maas bij Appeltorn.

Volgens een theorie, ontvouwd tegenover de BVD, was in het verband tussen de moord en de seksfeesten sprake van de mogelijke betrokkenheid van een officier van justitie in Rotterdam. Een ingewijde bevestigt deze week het verhaal en zegt: „Die info is destijds doorgegaan aan het parket in Rotterdam. Daarna heeft nooit meer iemand er wat van gehoord.”

'Homomaffia'

In dezelfde periode dat de BVD zich op de achtergrond van het Rolodexonderzoek manifesteerde, kwamen de dienst ook aantijgingen ter ore over de vermeende seksuele uitpattingen van een Haagse topambtenaar. „De man liet zich rondrijden door chauffeurs naar jongensbordelen”, aldus een inlichtingsbron. Ook tekende de BVD verklaringen op van een informant die volgens insiders de 'homomaffia' binnen het OM hekelde en ronduit zei dat de topambtenaar „het met jongetjes doet”.

Jaren eerder, in 1994, was de naam van dezelfde hoge ambtenaar volgens diverse bronnen al opgedoken in een politieonderzoek naar misbruik van minderjarigen. Terwijl de betrokkene in Den Haag steeds hoger klom in de ambtelijke hiërarchie, gonsde het alsmair luider van de geruchten over zijn vermeende seksuele escapades.

Niet alleen de BVD leek destijds geïnteresseerd, ook de zusterdienst bij Defensie verzamelde volgens betrouwbare bronnen informatie over de Haagse topambtenaar.

Volgens deze bronnen rapporteerde de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD) over het omstrede privéleven van de man. Op grond van die rapportage werd naar verluidt voorkomen dat hij benoemd zou worden op een andere hoge post.

Na de berichtgeving in De Telegraaf van deze week, reageerde het ministerie van Justitie met een kort persbericht. Daarin werd slechts gemeld dat de AIVD een veiligheidsonderzoek had ingesteld, 'voorafgaand aan de benoeming van de betreffende topambtenaar van Justitie'.

Volgens Justitie had de AIVD een 'verklaring van geen bezwaar' afgegeven, waarna de benoeming heeft plaatsgevonden. Meer wilde het ministerie niet kwijt.

Ondertussen bestoken PvdA, VVD, SP en PVV minister Hirsch Ballin (Justitie) met Kamervragen. Zo willen VVD en SP weten of de Haagse topambtenaar na rapportage door de MIVD wellicht werd afgewezen als aanstaand secretaris-generaal op Defensie.

Een meerderheid van de Tweede Kamer vraagt zich bovendien af waarom Hirsch Ballin de topman niet op nonactief zet vanwege een aanhoudende geruchtenstroom. Onlangs nog werd tegen hem aangifte gedaan, onder andere van 'pedofilie, meermaals gepleegd sinds ten minste 1990 in Turkije en andere landen'.

De Amsterdamse advocaten Adèle van der Plas en Pieter Bakker Schut deden de aangifte namens hun cliënt Hüseyin Baybasin. Deze in Nederland tot levenslang veroordeelde Koerdische crimineel ziet mede de hand van de topambtenaar in een internationaal complot. De rijksrecherche is inmiddels bezig met een oriënterend onderzoek naar aanleiding van de aangifte.

„Baybasin moest hangen en de topambtenaar werkte mee om te voorkomen dat hij zelf in Turkije zou worden vervolgd voor pedofilie”, luidt kortweg de lezing van de advocaten. Zij beroepen zich onder andere op een rapport van de topman uit Den Haag betrokken was bij 'seksparty's' in Turkije. Volgens minister Hirsch Ballin vertonen deze beschuldigingen „overeenkomsten met Turkse krantenberichten uit 2006 waarvan niet is vastgesteld dat zij enige feitelijke grondslag hadden”.

Geheime dienst

De topambtenaar zelf, die alle seksaantijgingen altijd heeft ontkend, liet onlangs via zijn advocaat weten sinds eind jaren tachtig niet meer in Turkije te zijn geweest. Die advocaten van Baybasin beweren echter de hand te hebben gelegd op documenten uit Turkije, waarin een gedetailleerde opsomming wordt gegeven van „door de Turkse geheime dienst geregistreerde inreisdata van dertien bezoeken van 1995 tot en met 2002” van de topambtenaar.

Zij zullen de documenten in geanonimiseerde vorm overleggen tijdens een kort geding dat komende dinsdag dient. Daarin eisen de advocaten dat de topambtenaar zich onthoudt van iedere bemoeienis met hun cliënt, in ieder geval totdat een onderzoek naar zijn aangifte is afgerond.

Een werkbezoek dat de topman onlangs bracht aan de gevangenis waar Baybasin vastzit, vormt de directe aanleiding voor het kort geding. De Koerd werd op bevel van hogerhand in isolatie gezet tijdens het bezoek dat plaatsvond tien dagen na de aangifte. Zijn advocaten spreken van machtsmisbruik en intimidatie. Een ingewijde over het gevangenisbezoek: „Het is gewoon hoogmoed. Niemand kan me wat maken, denkt deze Haagse topambtenaar. Zijn machtspositie is ongekend, hij waant zich al jaren onaantastbaar.”